

Hanna Kraan

De grote boze heks

met illustraties van *Annemarie van Haeringen*

LEMNISCAAT ROTTERDAM

Van Hanna Kraan verscheen bij Lemniscaat:

<i>Verhalen van de boze heks</i>	<i>Hier is de boze heks</i>
<i>De boze heks is weer bezig!</i>	<i>Krik</i>
<i>Bloemen voor de boze heks</i>	<i>Domper, Krik en Melle</i>
<i>Toveren met de boze heks</i>	<i>De tuin van Krik</i>
<i>De boze heks moet winnen</i>	<i>Ik ben Krik, Krik ben ik</i>
<i>De boze heks geeft een feest</i>	<i>Oeioeioei!</i>
<i>Lang leve de boze heks</i>	<i>Kom je dansen, boze heks?</i>

Tekst © Hanna Kraan 1990, 1992, 1994, 1996, 1999, 2002, 2003, 2005
Illustraties © Annemarie van Haeringen 2005, 2023
Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 1990,
1992, 1994, 1996, 1999, 2002, 2003, 2005, 2023
ISBN 978 90 477 1404 0
NUR 282

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door
middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Boekverzorging: Marc Suvaal
Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort
Lithografie: Pixel-It, Zutphen

*Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt
en verouderingsbestendig papier.*

www.debozeheks.nl
www.lemniscaat.nl

Inhoud

De boze heks is woedend	11
De boze heks moet weg	12
Kerstfeest in het bos	14
Goede voornemens	17
Het toverboek	19
De boze heks is ziek	25

De haas zoekt eenzaamheid	28
Ochtendhumeur	33
De egel hoort spoken	35
Heksendag	37
De verjaardag van de haas	40
Het struikeltouwtje	43
Bezoek	47
Een boos plan	52
De boze heks verveelt zich	54
De boze heks waait weg	59
De haas maakt een tekening	64
Kastanjes gooien	66
De haas wil helpen	70
De heksenbezem	73
De mislukte toverdrank	76
Het geheim	79
De heksenfee	82
De gatengravers	84

Een vredige avond	89
Het bomenlied	91
De boze heks bakt koekjes	94
De egel is ziek	98
Fluisterkruid	101
De tent	105
Een goede daad	109
Varen op het ven	112
De knetterlamp	116
Droomdrank	120
Verstoppertje	123
Huppeldruppels	125
Het stilleven	129
Boe	131

De egel gaat op avontuur	133
De boze heks gaat schaatsen	136
De boze heks is aan het knallen	140
Bloemen voor de boze heks	142
De egel leert toveren	148
De boze heks is bang	153
Het heksenhek	156
Een boze bui	160
De egel timmert een hut	163
Toekomst	170
Oranjepoeder	173
Het spookhemd	178
De boze heks is verkouden	181
De vlindervlieger	184
Wolkensoezen	188
Schatgraven	190
Een nat gedicht	194
Een feest voor iedereen	198
Tomatensoep	202
De egel gooit raak	206
Beukennootjes	209
Witte draden	213
Een tekening voor de boze heks	218
Hoedje van papier	221
De boze heks maakt een gedicht	223
De sneeuwheks	226

Stankdrank	230
De egel plukt bloemen	233
De boze heks moet lachen	236
Kleefknikkers	239
De egel ziet dubbel	243
De heksenwedstrijd	247
Het karretje	252
Fiejuut!	256
Heksengevaar	261
Eén april	263
Een kunstwerk	268
Egelregels	270
De boze heks gaat een weekje weg	274
Briefjes in het bos	278
De glazen bol	281
De groene paraplu	286
De heksenkring	289
Dorre bladeren	292
Het blauwgeruite tafelkleed	296
De rode bal	300
Volle maan	304

De boze heks is woedend

EEN VREEMD GELUID klonk door het woud. Uit de verte zou je kunnen denken dat het een najaarsstorm was, maar dat was het niet. Het was de boze heks, die razend en tierend door het bos rende.

‘Oei, wat ben ik kwaad!’ riep ze. ‘Oeioeioei, wat ben ik verschrikkelijk kwaad! Durf jij te lachen, eekhoorn? Daar, dan heb je wat om te lachen.’ Ze zwiepte met haar toverstaf, en plaf! waar de eekhoorn had gezeten, lag nu een den-nenappel.

‘Zo!’ gilte de heks. ‘Nog meer liefhebbers? Jullie soms, paddenstoelen?’ en plaf! waar de paddenstoelen hadden gestaan, lagen nu wat stenen.

Stampend draafde de heks verder, en al dra-vend veranderde ze slakken in takken, bosbes-sen in bramen, bramen in bosbessen, en een oude pad werd omgetoverd tot een molshoop.

De dieren hadden zich zo veel mogelijk ver-stopt en wachtten angstig tot de heks uitgeraasd zou zijn. Maar dat duurde erg lang.

‘We moeten iets doen,’ zei de haas, die met wat andere dieren in een diep hol was gekro-pen. ‘Als ze zo nog even doorgaat, heeft ze het hele bos omgetoverd. En wij moeten hier wo-nen, tenslotte.’

De dieren knikten ernstig, maar wat ze moesten doen, wist niemand.

‘We moeten haar aanvallen,’ riep een tor.

De haas schudde zijn hoofd. ‘Veel te gevaar-lijk,’ zei hij.

‘We moeten met haar praten,’ zei de uil. ‘Gewoon, rustig praten, dan gaat haar boze bui wel over.’

‘Een prachtidée,’ zei de merel spottend. ‘Dat ga jij dan zeker doen?’

‘Ik?’ vroeg de uil geschrokken. ‘Nou nee zeg, ik blijf liever gezond.’

‘Ik ga ook niet, hoor,’ riepen de andere die-ren. ‘Ik kijk wel uit. Mij niet gezien.’

‘Tja...’ zei de haas.

Toen gaapte er iemand achter in het hol en een slaperig stemmetje zei: ‘Ik ga wel effe met haar praten.’

De dieren keken verbaasd op en daar zagen ze de vleermuis, die zich uitrekte en zei: ‘Laat mij maar gaan. Ik ben niet bang voor die aan-stelster.’ En terwijl de dieren eerbiedig opzij gin-gen, nam hij een aanloopje en fladderde het hol uit, op zoek naar de heks.

Hij hoefde niet lang te zoeken. Dreunende voetstappen weerklonken en daar was haar schelle stem al: ‘Oeioeioei, wat heb ik de smoor in, woest ben ik! Razend! Bah!’

‘Heks!’ riep de vleermuis. ‘Heksje!’

‘Kijk uit, vleermuis,’ gromde de heks. ‘Ik heb

geen hekel aan je, maar ik ben zo kwaad, dat ik nog een ongeluk bega.’

‘Waarom ben je zo kwaad?’ vroeg de vleermuis.

‘Waarom?’ riep de heks. ‘Dát zal ik je vertellen! Ik ben zo kwaad, omdat die, die... eh... wacht nou es even, ik... Wat krijgen we nou? Ik weet het niet meer, wat gek!’

En de heks plofte neer op een boomstronk en ging ingespannen zitten nadenken.

‘Als je niet meer weet waarom je kwaad bent, is het over,’ zei de vleermuis.

‘Ja,’ zei de heks verbaasd. ‘Het is over. Nou, dan ga ik maar naar huis.’ Ze stond op en slofte in de richting van haar hutje.

‘Wacht even,’ riep de vleermuis haar na. ‘Zou je niet even alles terugtoveren?’

‘O ja, goed dat je het zegt.’ De heks zwaaide lusteloos met haar toverstaf in het rond.

PLAF! PLAF! PLAF! Daar werd de molshoop weer een pad, de bosbessen werden bramen en de bramen werden bosbessen, de takken werden weer slakken, de stenen weer paddenstoelen en de dennenappel werd weer een eekhoorn.

‘Zo goed?’ vroeg de heks, en toen de vleermuis knikte, slofte ze verder. ‘Sjongejonge, wat ben ik moe,’ hoorde de vleermuis haar nog mompelen.

De vleermuis draaide zich om en fladderde terug naar het hol.

‘Het is voor elkaar,’ zei hij. ‘Jullie kunnen weer naar huis.’

‘Hoera!’ riepen de dieren.

‘Mooi werk,’ zei de haas.

‘Bedankt,’ zei de uil.

En weg waren ze, allemaal naar buiten.

De vleermuis keek ze tevreden na. Hij gaapte, rekte zich uit en zei: ‘Zo, nu kan ik tenminste weer rustig slapen!’ 🦉

De boze heks moet weg

DE BOZE HEKS WAS WEER BEZIG! Zwaaiend met haar bezem rende ze achter alle dieren aan die ze tegenkwam.

‘Oeioeioei!’ krijste de heks. ‘Ik zal jullie wel krijgen! Oeioeioei!’

De meeste dieren hadden zich verschanst bij de zandverstuiving en wachtten angstig af tot het gevaar zou zijn geweken. Ze konden de heks hier niet zien, maar wel horen.

‘Oeioeioei!’ klonk het snerpend. ‘Tuig! Ik zal jullie!’

Eindelijk, na lange uren, stierf het geraas weg en het verdween helemaal, toen de heks met een klap de deur van haar hutje dichtsloeg.

De haas stond moeilijk op. Hij klopte wat zand van zijn vacht en zei: ‘Dit gaat zo niet langer. Dit is haar derde driftbui deze week. Je bent je leven hier niet zeker.’

‘Of ze jaagt je het hele bos door of ze verzint de gekste toverkunsten,’ bromde de vos.

‘Ja,’ klaagde een konijn. ‘Laatst heeft ze mijn oom in een bromvlieg veranderd. We schrokken

ons dood, toen hij thuiskwam. Pas dagen later heeft ze hem teruggetoverd.’

‘En bij mij heeft ze eens een knoop in mijn stekels gelegd!’ riep de egel.

Nu kwamen de verhalen los. Iedereen had weleens een angstig avontuur beleefd door de heks. ‘Kortom,’ zei de haas, ‘de maat is vol. En omdat er niet met haar te praten valt, moet ze hier weg. Eruit.’

De dieren knikten. ‘Maar hoe wou je dat voor elkaar krijgen?’

De haas keek sluw de kring rond. ‘Terwijl jullie alleen maar aan je hachje lagen te denken, heb ik een plan bedacht. Luister.’ En fluisterend ging hij verder: ‘Ze heeft een zus, die in het Zuiden woont. Morgen gaan we naar haar toe.’

‘Naar die zus?’ vroeg de egel.

‘Nee! Naar de heks. En dan zeggen we dat haar zus gevraagd heeft, of ze onmiddellijk naar het Zuiden wil komen. Dan zijn wij haar voorlopig kwijt. Wie weet blijft ze er wel voorgoed.’

‘Zou ze daar intrappen?’ vroeg de egel. ‘Ik moet het nog zien.’

Maar toen de heks de volgende dag hoorde dat haar zus haar nodig had, pakte ze dadelijk haar bezem en vloog naar het Zuiden.

‘Ziezo, die zijn we kwijt,’ zei de haas.

Het leven in het bos werd nu heel anders. Geen gekrijs, geen wilde achtervolgingen, alles was kalm.

Na een paar weken was alles nog steeds kalm. Ja, het leek wel of de dieren steeds stiller werden... Op een avond, toen ze met z’n allen lui in de najaarszon zaten, zei de egel opeens: ‘Hoe zou het met de boze heks zijn?’

‘Wat kan het je schelen,’ gaapte de haas. ‘Ze is weg, en wij hebben rust.’

‘Rust, ja,’ zei de egel. ‘Zeg maar rustig dat het hier een saaie boel is, sinds ze weg is. Het klinkt misschien gek, maar ik mis dat mens.’

De dieren keken elkaar aan. Toen zei de vos: ‘Nou je het zegt, het is hier stomvervelend de laatste tijd. De spanning is eruit.’

‘Maar...’ zei de haas.

‘Ja!’ riepen de dieren. ‘De heks moet terug! De heks moet terug!’

‘We worden allemaal te dik ook, nu we niet meer voor haar op de loop hoeven,’ zei de egel.

‘Maar...’ zei de haas. Toen zag hij twee konijnen met een spandoek:

WAAR IS ONZE HEKS?

‘Nou ja,’ zei de haas. ‘Mij best. Eerlijk gezegd had ik er ook al over lopen denken.’

De dieren besloten om een boodschap mee te geven aan de trekvogels. Die vlogen in deze tijd toch allemaal naar het Zuiden, dan konden ze mooi aan de heks vragen of ze terug wilde komen. Nu zat er niets anders op dan afwachten. Elke dag keken de dieren vol ongeduld naar de lucht. Waar bleef ze nou?

Eindelijk, op een gure, grijze middag, zagen ze een bekende gestalte, hoog in de lucht, op een bezemsteel. Daar was ze weer!

Toen de heks op een open plek in het bos landde, stond iedereen haar op te wachten. Een konijnenkoor zong: 'Welkom, welkom in ons bos', en de koekoek bood bloemen aan.

'Ha, die heks!' riepen de anderen door elkaar. 'Goeie reis gehad? Hoe was het in het Zuiden?'

De heks snoot ontroerd haar neus.

Het geroezemoes hield aan, tot de haas een paar keer nadrukkelijk zijn keel schraapte. 'Sst, stst!' riep de egel.

'Heks,' zei de haas op plechtige toon,

'het spijt ons oprecht dat we u een paar weken geleden met een smoesje hebben weggelokt, en we zijn heel blij dat...'

'WAT!' schreeuwde de heks. 'Weggelokt! Aha! Vandaar dat mijn zus van niets wist. Een smoesje! Ik zal jullie! Oeioeioei!' en daar rende ze op de haas af.

Roetsj roetsj, weg waren alle dieren. Giechelend en duwend holden ze naar de zandverstuiving. 'Hoera, het is weer als vanouds,' riep de haas. 'Lópen, jongens!' 🦉

Kerstfeest in het bos

HEEL DIEP IN HET WOUD, nog voorbij het ven en dan linksaf, staat een reusachtige dennenboom. En voor de boom is een open plek. Doodstil is het hier altijd. De dieren komen er bijna nooit en zelfs de boze heks vertoont zich zelden in dit gedeelte van het bos. Maar op de middag voor Kerstmis was er bij de boom gekraak en geritsel te horen, en daar had je de haas en de egel.

'Deze open plek bedoel ik,' zei de haas. 'Geknipt voor ons kerstfeest. Er is een dennenboom, er is plaats voor alle dieren en het is veilig ver van het hutje van de boze heks.'

De egel huiverde.

'Hou op over de heks,' zei hij. 'Vorige week heeft ze nog een knoop in mijn stekels gelegd. Als ik daaraan denk...'

'Jajaja,' zei de haas. 'Ze is nu eenmaal niet te vertrouwen. Maar als jij dit ook een goeie plek vindt, dan zeggen we tegen de anderen dat

ze hier moeten zijn. En ik vraag de spinnen en de eekhoorns of ze de boom willen versieren.'

Toen de avond begon te vallen, kwamen alle dieren naar de open plek. Ze gingen in een grote kring zitten, en toen ze allemaal zaten, zei de haas: 'Kom, we gaan een kerstlied zingen.'

Het lied weerklonk door het stille bos, en terwijl ze zongen, keken de dieren allemaal naar de grote dennenboom. Die was prachtig opgesierd met noten en dennenappels, de spin-

nen hadden engelenhaar gesponnen, en honderden glimwormpjes zorgden ervoor dat de boom een zacht licht uitstraalde.

Toen het lied uit was, zei de haas tevreden: 'Dit is echt Kerstmis, zo allemaal samen...'

'Toch mis ik iemand,' zei de uil. 'Is de heks niet uitgenodigd?'

Er viel een pijnlijke stilte en iedereen keek naar de haas.

De haas kuchte. 'Nee,' zei hij, 'die wou ik er liever niet bij hebben. Ze is in staat om het hele feest in het honderd te sturen met haar toverkunsten. En dat humeur van haar, bewaar me.'

'Gelijk heb je,' tjlpte de mees. 'Gisteren had ze me bijna te pakken, ik moet er niet aan denken!'

'Bij mij heeft ze vorige week nog een knoop in mijn stekels gelegd!' riep de egel.

'En bij mij...' begon de ekster.

De uil knikte. 'Ik weet ook wel dat ze geen lieverdje is. Maar het is toch Kerstmis.'

De haas haalde zijn schouders op. 'Ga haar dan halen, als je durft. Nou, waar blijf je nou, met je grote mond?'

De uil stond op. 'Je kunt veel van me zeggen,' sprak hij waardig, 'maar een lafaard ben ik niet. Ik ga. Tot straks.'

'Of niet, natuurlijk,' voegde hij er zachter aan toe, en stram sloeg hij de vleugels uit.

'Die zien we nooit meer terug,' fluisterde de egel. 'Dat mens is tot alles in staat. Vorige week heeft ze nog een knoop...'

'Ja, hou je mond nou maar!' snauwde de haas zenuwachtig. 'We hadden hem nooit mogen laten gaan.'

In een gedrukte stemming wachtten de dieren af.

De uil vloog ondertussen naar het hutje van de heks. Hij cirkelde een paar maal om het dak, streek neer voor een raampje, aarzelde nog even en tikte toen voorzichtig tegen het gebarsten glas.

Er klonk gestommel, en achter het raam verscheen de slonzige gestalte van de heks. 'Wat moet dat?' snerpde ze.

'Gelukkig kerstfeest,' zei de uil. 'We zijn kerstliederen aan het zingen bij de grote dennenboom, en namens alle dieren kom ik u ook uitnodigen.'

De heks keek hem verbluft aan. 'Namens alle dieren...' herhaalde ze. En toen: 'Willen ze mij erbij hebben?'

'Jazeker,' zei de uil, 'zoals ik al zei...' Maar verder kwam hij niet.

'Zo!' gilde de heks. 'En hoe weet ik dat het geen valstrik is? Hoe weet ik dat? Jullie met je kerstliederen. Daar trap ik niet in!'

‘Maar luister nou eens,’ begon de uil.

‘Niks te luisteren! Verdwij, voor ik mijn geduld verlies! Nou, komt er nog wat van?’

Er zat voor de uil niets anders op. Hij draaide zich om en vloog langzaam weg.

Op de open plek slaakten de dieren een zucht van verlichting toen ze de uil weer boven de boomtoppen ontwaarden.

‘En?’ riepen ze. ‘Wat zei ze? Vertel op!’

De uil ging zitten. ‘Ik heb mijn best gedaan,’ zei hij terneergeslagen, ‘maar ze vertrouwde het niet. Ik vind het toch jammer.’

‘Nou, ik niet!’ schetterde de egel. ‘Vorige week heeft ze nog een knoop in mijn stekels...’ Hij stokte en keek met uitpuilende ogen naar de struiken. ‘Daar heb je d’r!’ zei hij schrill.

Geschrokken keken de dieren op, en ja, daar stond de heks, leunend op haar bezem. Ze keek langzaam de kring rond en toen viel haar blik op de dennenboom, die zachtglanzend afstak tegen de donkere hemel.

Een hele tijd zei ze niets. Toen zuchtte ze en fluisterde: ‘Wat mooi...’ En hardop: ‘Er moet nog een piek op, eigenlijk.’

Plaf! Daar straalde een helder lichtje op het topje van de boom.

De heks knikte en zei een beetje verlegen: ‘Dan ga ik maar weer,’ en ze wilde weglopen.

De haas, die net als alle anderen sprakeloos had toegekeken, sprong overeind. ‘Niet weggaan!’ riep hij. ‘Hoho, u hoort er ook bij!’

Hij liep naar de heks, pakte haar arm en trok haar naar de kring. ‘Allemaal een beetje opschuiven,’ zei hij. ‘Gaat u maar zitten.’

De heks ging aarzelend zitten.

‘Het volgende kerstlied,’ zei de haas.

De dieren begonnen te zingen en de heks zong zachtjes mee. Maar toen ze zag dat de dieren haar toeknikten, ging ze steeds harder zingen, en al gauw zong ze het hardst van allemaal.

Tussen twee kerstliederen in voelde de heks dat er iemand hard aan haar mouw trok. Het was de egel.

‘Niet om het een of ander,’ zei de egel, ‘maar vorige week...’

Ineens glimlachte hij.

‘Ach, laat maar zitten,’ zei de egel. ‘Gelukkig kerstfeest.’ 🐇

Goede voornemens

HET WAS BEGIN JANUARI. De haas zat voor zijn huis met een schaal oliebolletjes. Hij pakte een oliebol, zuchtte, en nam met tegenzin een hap. Over het pad kwam de egel aanwandelen. Hij keek slaperig naar de schaal.

‘Is dat je ontbijt?’

De haas knikte en zei met volle mond:

‘Neem er ook één.’

De egel huiverde. ‘Nee, dank je. Tot de volgende oudejaarsavond kan ik geen oliebol meer zien.’

‘Ze moeten op,’ zei de haas.

De egel ging naast hem zitten en gaapte.

De haas nam nog een oliebol en vroeg: